

hoofdstuk

1

In de buurt

De meeste steden in Nederland bestaan uit verschillende buurten.

Kleine stukjes stad die net even anders zijn dan de rest van de stad. Een buurt heeft meestal een eigen supermarkt of een eigen winkelcentrum. Soms is er ook een wijkcentrum.

Lekker gezellig

In een wijkcentrum ontmoet je leuke mensen uit jouw buurt. Je kunt er cursussen volgen. Of vrijwilligerswerk doen. Bingo spelen. Of gewoon een kopje koffie drinken. Het is namelijk erg gezellig in een wijkcentrum.

Gezellig

In Nederland hoor je vaak het woord *gezellig*. Want Nederlanders vinden nu eenmaal heel vaak iets gezellig. Als iets gezellig is, dan is het fijn en vertrouwd. En knus, warm en vriendelijk. Bijna alles kan gezellig zijn. Een feestje bijvoorbeeld. Of samen een spelletje spelen. Ook een persoon kan gezellig zijn. En heeft iemand een slecht humeur? Dan kun je ook tegen die persoon zeggen: 'Zeg, doe eens gezellig!'

Cosy

Soms is het best moeilijk om de betekenis van *gezellig* uit te leggen. Vooral aan mensen die niet uit Nederland komen. In andere talen bestaat het woord namelijk niet. In de Engelse taal heb je wel het woord *cosy*. Maar dat is toch iets anders dan het woord *knus*. Een persoon is bijvoorbeeld niet *cosy*, knus.

Gezel

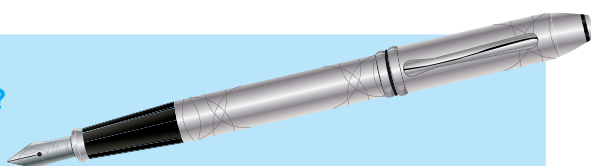
Het Nederlandse woord gezellig komt van het woord *gezel*. Een gezel is een oud woord voor leerling. Een gezel leerde een beroep van bijvoorbeeld een timmerman. Of een edelsmid. Vroeger sliepen gezellen vaak bij elkaar op één zaal. Het woord gezel betekent dan ook letterlijk: 'iemand met wie men een huis deelt'.

OPDRACHT

1

Wat kun je doen in het wijkcentrum?
Verbind de woorden.

leuke mensen	drinken
cursussen	spelen
vrijwilligerswerk	ontmoeten
bingo	volgen
een kopje koffie	doen

OPDRACHT

2

Kijk in de tekst. Welke woorden passen bij *gezellig*?

OPDRACHT

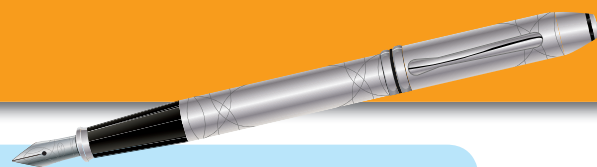
3

Maak een woord met *-ig*.

gezel	een <u>gezellig</u>	wijkcentrum
treur	een _____	boek
spijt	_____	nieuws
lol	een _____	meisje
geur	een _____	soepje
zon	een _____	dag

1

In de buurt

OPDRACHT

4

Verbind de tegenstellingen.

gezellig	buiten
warm	saai
dichtbij	alleen
samen	veraf
binnen	koud

OPDRACHT

5

Woordzoeker. Zoek de 10 *beroepen*. Zoek van links naar rechts en van boven naar beneden.

*acteur - bakker - dakdekker - dokter - edelsmid - kok - makelaar - postbode
- rechter - timmerman*

t	i	m	m	e	r	m	a	n	p
o	a	a	b	d	d	e	f	a	o
d	a	k	d	e	k	k	e	r	s
o	n	e	o	l	p	o	q	e	t
k	s	l	n	s	v	k	k	c	b
t	a	a	r	m	y	s	z	h	o
e	b	a	c	i	d	n	e	t	d
r	g	r	h	d	i	i	j	e	e
h	b	a	b	a	k	k	e	r	g
a	c	t	e	u	r	d	t	e	e

OPDRACHT

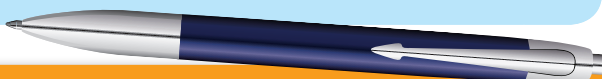

6

Is er bij jou in de buurt ook een wijkcentrum? Kruis aan.

- ☐ ja
☐ nee

Wat kun je daar doen?

Bingomiddag voor de buurt

Leerlingen van de Koningin Emmaschool in Hoofddorp organiseerden aan het begin van het schooljaar een bingomiddag. Voor mensen uit de buurt. De winnaars mochten gratis een klusje laten doen. Door de leerlingen!

Gezellig

Ongeveer 25 mensen kwamen naar de bingomiddag. 'Wij moesten de mensen welkom heten. En ervoor zorgen dat iedereen een drankje kreeg,' zegt leerling Mariska (15 jaar). 'We hebben het heel gezellig gemaakt.'

Oma

De winnaars kregen een doebon. Die was in te ruilen voor een klusje. Bijvoorbeeld ramen lappen, de auto wassen, een fietsband plakken of de tuin aanhaken. Mariska: 'Mijn oma woont hier ook in de buurt. Zij deed mee met de bingo. En ze won! Ik heb bij haar gestofzuigd en gedweild. Heel gezellig!'

OPDRACHT

7

Wat konden de mensen winnen met de bingo? Vul in.

een _____ bon

OPDRACHT

8

Welke klusjes konden ze daarmee winnen? Verbind de woorden.

de ramen

plakken

de auto

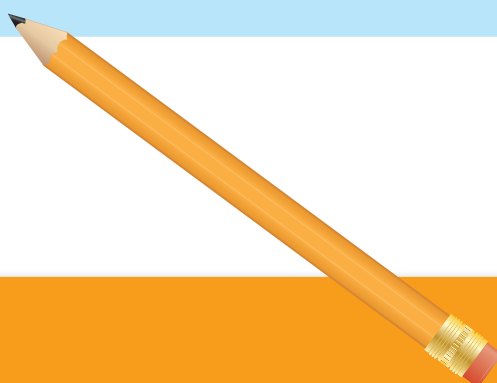
aanhaken

een fietsband

wassen

de tuin

lappen

Vrijwilligerswerk is nuttig

Met vrijwilligerswerk verdien je geen geld. Toch doe je het nooit voor niets. Want je helpt anderen. En vrijwilligerswerk is ook heel nuttig voor jezelf. Hieronder lees je hoe je aan de perfecte vrijwilligersbaan komt. En waar je op moet letten.

Werkervaring

Van vrijwilligerswerk leer je veel. Je doet werkervaring op. En dat komt goed van pas. Bijvoorbeeld als je een betaalde baan gaat zoeken. Door vrijwilligerswerk ontmoet je ook nieuwe mensen. En je krijgt de kans uit te vinden wat je leuk vindt om te doen. En waar je goed in bent.

Vrijwilligerscentrale

Wil je weten welke banen er zijn voor vrijwilligerswerk in jouw buurt? Kijk dan op www.vrijwilligerswerk.nl, en klik op 'zoek vrijwilligerswerk'. Zo vind je de vrijwilligerscentrale in jouw woonplaats. Op de website staat een overzicht van vrijwilligersbanen. De centrale brengt jou in contact met de werkplek van je keuze.

OPDRACHT

9

In de tekst staan drie woorden met *vrijwilligers-*. Vul ze in.

vrijwilligers-w _____

vrijwilligers-b _____

vrijwilligers-c _____

OPDRACHT

10

Op welke *website* vind je vrijwilligerswerk bij jou in de buurt?
Schrijf de naam van de site precies na.

www.vrijwilligerswerk.nl

www. _____ .nl

In de buurt

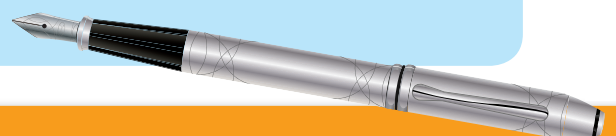
OPDRACHT

Doe jij vrijwilligerswerk?

- ☐ ja
- ☐ nee

Wat voor werk is het?

[illegible]

hoofdstuk 2 De familie

Je vader, moeder, broers en zussen, ooms, tantes, neven en nichten – ze horen allemaal bij je familie. Voor veel mensen is hun familie het belangrijkste wat er is. Soms wordt in één klap je familie twee zo groot. Als je trouwt bijvoorbeeld. Dan krijg je er een andere familie bij. Je schoonfamilie.

Samenwonen en trouwen

Tegenwoordig kiezen mensen eerst voor een kind, daarna trouwen ze pas. De laatste tientallen jaren was trouwen niet zo populair. Maar dat verandert. Trouwen is niet langer ouderwets. Maar liefst driekwart van de mensen wil weer graag trouwen. Dat blijkt uit een onderzoek. Er zijn ook mensen die liever een LAT-relatie hebben. Een LAT-relatie betekent dat je wel een relatie hebt, maar niet samenwoont.

Crisis

Trouwen is dus opnieuw populair. Net als vroeger. Toen trouwden mensen eerst, pas daarna gingen ze samenwonen. In de jaren '50, '60 en '70 waren grote gezinnen ook heel normaal. Soms waren er families met wel 10 kinderen.

Scheiden

Het aantal gezinnen met één ouder groeit. Dat komt omdat mensen vaker scheiden. Soms blijven ouders wel bij elkaar in buurt wonen. Dat is makkelijker voor de kinderen.

Vroeger

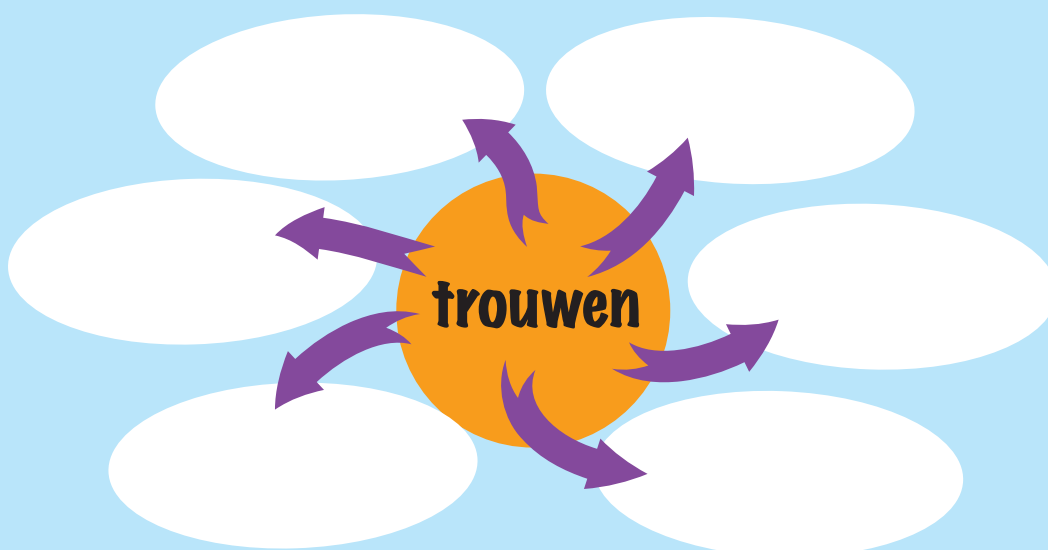
Hoe oud zijn mensen gemiddeld als ze trouwen? De afgelopen jaren was de bruidegom ongeveer 36 jaar, en de bruid 33 jaar. Vroeger trouwden mensen veel eerder. Rond 1950 trouwden mannen rond hun 30^e jaar. En vrouwen als ze ongeveer 27 jaar waren.

OPDRACHT

1

De tekst gaat over *trouwen*. Waar denk je aan bij trouwen?

OPDRACHT

2

De letters *LAT* in *LAT-relatie* zijn een afkorting. Vul de letters van de afkorting in.

___iving ___part ___ogether

Dat betekent: apart samenleven.

OPDRACHT

3

Verbind de tegenstellingen.

vroeger

gelijk blijven

populair

scheiden

veranderen

ouderwets

trouwen

LAT-relatie

samenwonen

nu

OPDRACHT

4

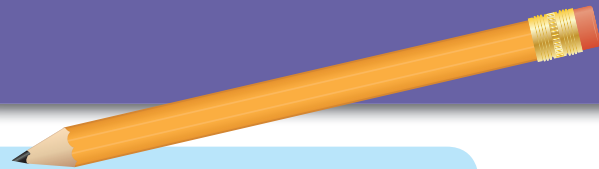
In de tekst staat: *'In de jaren '50, '60 en '70'*. Wat betekent dat? Vul in.

de jaren '50 zijn van 19___ tot 19___

de jaren '60 zijn van 19___ tot 19___

de jaren '70 zijn van 19___ tot 19___

OPDRACHT

5

Vrouwen en mannen. Verbind de woorden.

bruid	man
vrouw	oom
meisje	opa
tante	jongen
oma	bruidegom

OPDRACHT

6

*In de tekst staat: 'Hoe oud zijn mensen gemiddeld als ze trouwen?'
Wat is het gemiddelde? Vul de voorbeelden in.*

Twee mannen zijn 33 en 39 jaar. Zij zijn gemiddeld ____ jaar.

Twee vrouwen zijn 27 en 33. Zij zijn gemiddeld ____ jaar.

OPDRACHT

7

Kijk in de tekst bij: 'Vroeger'. Vul de getallen in.

Rond 1950 trouwden mannen met ____ jaar en vrouwen met ____ jaar.

Nu trouwen mannen met ____ jaar en vrouwen met ____ jaar.

OPDRACHT

8

Ben jij getrouwd? Kruis aan en vul in.

☐ ja, met ____ jaar ☐ nee

Zou je dat nu anders doen? Kruis aan en vul in.

☐ ja, want _____

☐ nee, want _____

Lisa (36 jaar) uit Ierland over haar familie

‘Ik kom uit een groot gezin. Ik heb zes broers. Vier jongere en twee oudere.

De oudste is 38, de jongste 22. Hij was een verrassing. Mijn moeder was al 41 toen ze hem kreeg. Gek genoeg heb ik met hem de beste band. Terwijl hij pas vier was toen ik uit huis ging. Met mijn oudste broer had ik altijd ruzie. Totdat hij uit huis ging. Nu zijn we goede vrienden. Ik had wel graag een zusje gewild. Maar ik heb het altijd fijn gevonden om in een groot gezin op te groeien. Ook al hadden we geen groot huis. Er waren maar drie slaapkamers. Maar als kind heb je niet veel nodig. Bovendien had ik als enige meisje recht op een eigen kamer. Ik kom uit een klein Iers dorp. Mijn familie is katholiek. Maar dat is niet de reden waarom er zoveel kinderen zijn. Mijn moeder wilde dat nu eenmaal graag. “Ik probeerde een zusje voor jou te baren,” zegt ze altijd voor de grap.’

OPDRACHT

9

De tekst staat tussen aanhalingstekens ‘...’.

Zet een cirkel om de beide aanhalingstekens.

OPDRACHT

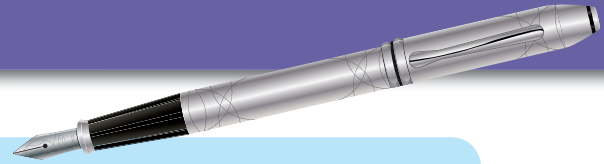
10

Wie heeft die tekst verteld? Kruis aan.

- ☐ Lisa
- ☐ de familie van Lisa
- ☐ de journalist

2

De familie

OPDRACHT

11

Aan het eind staat: *“Ik probeerde een zusje voor jou te baren.”*
Van wie is die uitspraak? Kruis aan.

- ☐ Lisa
- ☐ het zusje van Lisa
- ☐ de moeder van Lisa

OPDRACHT

12

Hoeveel broers en zussen heb jij? Vul in.

Ik heb _____ broers en _____ zussen.

Wat vind je daarvan? Kruis aan en vul in.

- ☐ leuk, want _____
- ☐ niet leuk, want _____

'We dragen nooit dezelfde kleren.'

Naam: Tweeling Romy en Charley

Stijl: 'Normaal'

Hebben jullie als tweeling ook dezelfde stijl?

Romy: 'Ja. We vinden precies dezelfde dingen leuk. Onze stijl is "normaal". We dragen niet altijd de allerlaatste mode. Onze kleding is ook niet heel opvallend. Maar wel verzorgd. Eigenlijk kleden wij ons hetzelfde als de anderen in de klas. We dragen het liefst een spijkerbroek. Met hemdjes in verschillende kleuren. En daarover een vest. We dragen niet vaak een rokje. Meestal hebben we sneakers aan, of laarzen.'

Wat vinden jullie ouders van jullie stijl?

Charley: 'Onze ouders vinden het eigenlijk altijd wel leuk. Maar we trekken ons niet echt wat van hun mening aan.'

Romy: 'Ze vinden dat ik te veel mascara draag. Maar ik vind van niet. Alle meisjes bij mij op school dragen deze make-up. Zonder make-up vind ik mezelf lelijk. Het is een beetje verslavend. Ik ga echt niet zonder make-up de deur uit!'

OPDRACHT

13

Zoek in de tekst woorden op die passen bij *kleding* en *make-up*.

kleding

make-up

OPDRACHT

14

Wat voor tekst is dit? Kruis aan

- ☐ een nieuwsbericht
- ☐ een gedicht
- ☐ een interview

OPDRACHT

15

Ken jij een tweeling? Kruis aan.

- ☐ ja ☐ nee

Dragen ze wel of niet dezelfde kleding? Kruis aan.

- ☐ ja ☐ nee

Wat vind je daarvan?

Dat vind ik wel / niet leuk, want _____
